

آبونه س تبدیلنده ایریجه
• غروش کوندرملیدر •

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناللی اولسی و آبونه
صره نومروسنی محتوی
بولونمسی لازمدر

ممالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرسلرینک
فرانسجه یازلسی رجا اولنور.

پاره کوندردلیکی زمان نهیه
داثر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنور

الکشاف

۱۳۳۰

آبونه شرائطی : هریر ایچول
سنه لکی (۴۰۰) آلتی آیلنی
(۲۲۵) ، ممالک اجنبیه ایچون
سنه لکی (۴۵۰) ، آلتی آیلنی
(۲۵۰) غروشدر.

نسخه سی ۷,۵ غروشدر .
سنه لکی ۵۰ عدددر .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خائنده

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسکه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدله یین
یازیلر اعاده اولنماز .

ایشته بوتعالیم قرآنیہ سایہ سنده قادیان یواش یواش یوکسله یوکسله، جبار و ظالم اولان ارککده موقعندن اینه اینه نهایت هر ایکی صنف معلوم اولان مساوات وعدالت ساحه سنده بولوشدیلر. هر ایکی صنفک سعادت مضمون اولدی. وزوجینک حقوقی حمایه آلتنه کیردی. بوموضوعه تعلق ایدن بحث ابواب آتییه انحصار ایدر:

(۱) تکالیف دینیہ واعتقادده استقلال؛

(۲) تملک وتوراات حق؛

(۳) معاملاتہ طائد حقوق؛

(۴) حقوق سیاسیہ؛

(۵) حقوق زوجیت؛

(۶) تعدد زوجات؛

(۷) طلاق؛

(۸) حجاب وتزاور (کوروشمه).

اجتماعیاتمه غریبیلر و بوزغوبیلر:

عصری تربیه

۱

حیات اجتماعیہ نک مثبت وجهه لر داخلنده انسجام وانتظامک محافظه ایدیله بیلیمسی ایچون براعتنای مخصوص ایله تعقیب وتطبیق اقتضا ایدن اصوللردن اک مهمی «تربیه» مسئله سیدرکه: تردیات محیطیه نک کیتدکجه وسعت وشمول کسب ایدن بحرائلری مواجهه سنده، اسباب سقوطی تحری ایدرکن توقف اولنه حق نقطه لردن برینی تشکیل ایدر.

«تربیه» کله سنک معلوم ومتعارف اولان محل استعماللری اعتباریه «عائله تربیه سی»، تربیه ابتدائیہ وتحصیلیه، تربیه ذاتیه، تربیه اجتماعیہ، تربیه دینیہ وملیه، صورتنده تصدیفی نمکنددر. فردی واجتماعی حیاتک کافه صفحاسنده یکدیگریکنک لازم غیر مفارقی اولان «تربیه» اقسامنک وظیفه وغایه سی ملتنک متین اساسلره استناداً تکامل وتجدیدی تأمین معطوفدر.

فقط «تربیه» ماهیق حسیله منفی تظاهرات وتجلیاتی حائر اولاماز. حیات شخصیه واجتماعیه ده دائماً مثبت برتأثیرات اجرا ایدر. منفی شکلده حصوله کن تجلیاتنه آنجق «سوء تربیه» نامی ویریلور.

انسان غیر مدرک، مقارنمتسز برحالده دوغدقدن صکره ایلك

[۵] مال کریمی: «مؤمنین ومؤمناتہ قازاندقاری کنناهلردن ماعداسنی سبب طوثرق اذا ایدنلر شهبه سز که بویوک برهتانی وآجیق برکنهای بویونلریه آلمش اولورلر.»

قرآن کلدی. زوجینی، ارکک ایله قادیانی الله خلق ایتدیکنی وانسانلره محل سکون وراحت اولمق اوزره کندی نفسلرندن اشلر وآرالرنده مرحمت ومودت یاراتدیغنی خبر ویردی. خلاصه قرآن قادینک شانتی اعلا واونی آزار آزار حسیض ذل وهواندن رفع ایده ایده نهایت اورکا طائد اوله رق موجود اولان عادات مستهجنه بی وهر صنف یدنده بویوک فرقلری یوق ایتدی.

ارکک ایله قادینک تکالیف، احکام وثواب وعقاب خصوصنده کی مرتبه لرینه کلنجه آیات کریمه - برآز آشاییده سرد ایدیله جک اوافق توفک فرقلر مستثنی اولمق اوزره - هر ایکی سنک بوبابده یکدیگره مساوی اولدقاری بیان ایدیور: آتییه کی آیات کریمه اوجمله دندر:

- «فاستجاب لهم ربهم انی لا اضعی عمل عامل من ذکر او انی بعضکم من بعض» [۱] - آل عمران.

- «ومن يعمل من الصالحات من ذکر او انی وهو مؤمن فاولئك یدخلون الجنة ولا یظلمون فقیرا» [۲] - نساء.

- «یا ایها الذی اذا جاءک المؤمنات یمایعنک علی ان یشرکن بالله شیئاً ولا یسرقن ولا ینزین ولا یقتان اولادهن ولا یمینک فی معروف فبایهمن واستغفرلهن الله ان الله غفور رحیم» [۳] - ممتحنه.

- «ان المسلمین والمسلمات والمؤمنین والمؤمنات والقانتین والقانتات والصادقین والصادقات والحاشعین والحاشعات والمتصدقین والمتصدقات والصائمین والصائمات والحافظین فروجهن والحافظات والذاکرن بالله کثیرا والذاکرات اعد الله لهم مغفرة واجراً عظیماً» [۴] - احزاب.

- «والذین یؤذون المؤمنین والمؤمنات بغير ما اکتسبوا فقد احمولوا بهتاناً وانما مینا» [۵]

[۱] مال شریقی: «ربرلی، ارکک اولسون قادیان اولسون هیچ بر حاملک عملی مهاباتم، سزلر بربریکزدن یارادلمشکزدردییه رک دعالری قبول بیوردی-»

[۲] مال طایسی: «ایستر ارکک، ایستر قادیان مؤمن اولارقی اعمال صالحاتی هرکیم ایشلرسه ایشته اولر جنته کیردرلر وایدقارینک برچوبی (ذره) سی ضایع ایدیلرک ظلمه دوچار اولورلر.»

[۳] مال شریقی: «شهبه سز که الله تعالی مسلم اولان ارککله قادینلره، مؤمن اولان ارککله قادینلره، قانت (توبه کار) اولان ارککله قادینلره، صادق اولان ارککله قادینلره، خاشع اولان ارککله قادینلره، صدقه ویرن ارککله قادینلره، اوروج طوتان ارککله قادینلره، فروجی حفظ ایدن ارککله قادینلره، الهی جوق ذکر ایدن ارککله قادینلره مغفرت واجر فظیم حاضر لامشدر.»

امین شرائط آئندہ نشر و تعمیمی ہوسایہ ممکن اولمقدہ در . اورپا و آمریقادہ تحصیل ابتدائی دہ دینی درس لہ ، دعالہ ، وطنی نشاندہ تغیسہ و تاریخہ تخصیص اولان ساعتہ سنہ درسیہ نیک قسم اعظمی اشغال ایتہکدہ در . دیگر طرفدن بولشہ ویکلدہ دینی ، اجتماعی ، اقتصادی مفہوملہ مخالف اولان نظریہ لری جمعیت مالی عدایتدکری جوجوقلہ بر اصول تحتہ تلقین ایدیورلر .

بتون بومساعی ہیئت اجتماعیہ و ملیہ لری ایچون متساندہ متجانس برنسل یتشدیرمک ، حرث اجتماعی و نفوذ سیاسیلرینک حدود ملیہ خارجندہ توسعی تأمین ایتہک غایہ سنہ متوجہدر .

بو مناسبتہ قایتولاسیونلردن استفادہ ایتہک صورتیہ مملکت مزہ یرلشن اجنبی مکتبلرینہ ، اجنبی حرث و دینی نشر و تعمیم ایچون نہ قدر مہم بر حامل اولدقلرینی ، سوریه و عربستانہ کی اجنبی مؤسساتک عربلرک حرکات افتراقندہ نہ قدر مؤثر اولدیفنی اونوتماق ایجاب ایدر . حیات اجتماعیہ مزہ متردیلک ، آلافرانہ لاق ، حیات سیاسیه مزہ منظومہ اداریه مزہ داخلندہ نفاق و شفاق و افتراق فوضالری وجودہ کترین بو مؤسساتک ایچ یوزبیک تدقیق ہم مدار انتباء اولسی و ہم دہ « تربیہ تحصیلیہ » مسئلہ سنہ بر نمونہ تشکیل ایتہسی اعتباریہ فائدہ لی اولہ جقدر . سوریه دہ اجنبی مکتبلرینک مقصدلرینہ وصول ایچون تطبیق ایتدکری طرز تعلیم و تلقین دینی و سیاسی نفوذی احتوا ایتہک اوزرہ ایکی جہہ لیدر .

یروتدہ « العزیز ، یسوعیہ ، الدز » نامی آلان ویک بیوک فدا کارلقلرلہ ادامہ ایتدیریلن جسم فرانسز مکتبلرینہ جلب رغبت ایچون تجاران صنفی اولادلرینک قیدینہ مقابل فرانسہ واقع اولہ جق سپارشلردہ فوق العادہ اسقونطو و تسہیلات ابرازی ، فقر اچوجقلرینک - طرز تحصیل و تربیہ مداخلہ ایدلامک شرطیہ - ہر دورلو احتیاجلری تأمین ایدیلہرک مجانباً قبولی ، ابویلرینہ مادی معاونتہر تأمین ، خستہ اولدقلری زمان تداویلری ، ا کال تحصیل ایدنلرک آوروپایہ اعزامی ، اجنبی مؤسساتندہ یوکسک معاشرلہ استخدای کی مادی و مثبت منافع بخش ایلدورلردی . بوسورتہ جوجوق بر کرہ مکتبہ کیردکن صکرہ ماہرانہ ، شدید برتلقینہ معروض بولونیوردی . مسلمان طلبہ - امتحان ویرمکہ مجبور اولماقلہ برابر - یسوعیت درس لرنندہ اثبات وجود ایتہک ، دینی ، ملی قونفراسلردہ ، بازار کونلری - عیادتہ سیر ایتدیرمک بہانہ سیلہ - کلنسادہ بولمغہ ، ایام مخصوصہ دہ اعزہ یہ مخصوص مدالیہ لری تعلیقہ مجبور ایدیلوردی . دیگر طرفدن فرانسه حرثی ، اجتماعی ، اصول معاشرتی ، تعامللری ، نفوذ و آمال سیاسیه سی درس لردہ ، قونفراسلردہ اجنبی طلبہ لہ تماسدہ ، مکتبلرک نظامات داخلہ لرنندہ ہر فرصتدن بالاستفادہ متبادیاً تعقیب

شعوری انطباعاتی مائلہ سی آغوشندہ حس ایدر . حیاتک معناسی ہنوز تقدیر ایدہ مہین بر جوجفک ایلک تحسیناتی محیطک عکس تأثیراتدن بشقہ برشی دکلدہ . بودہ تقلید صورتیہ تظاہر ایدر . لسانی تقلیدہ باشلاہرق اوکرہ نیر . ینہ تقلید ایلہ معاشرت خصوصندہ معلومات ایدینیر . فصل یمک ینیر ، فصل برشی ایستہ نیر ، بر آرزو ایچون فصل بروضع و طورلہ رجا ایدیلیر ... بونلری یواش یواش کندیلکندن حس ایتہکہ و بر سوق طبیعی ایلہ تطبیق ایتہکہ باشلار . بو ایلک فکرلر وقایعہ فارشولاشدقہ ایلک و فائق مفہوملری دہ میدانہ چیقار . جوجوق حس دینی ، روح ملی و والدہ سنک قوجاغندہ اقطاف ایدر . او قدرکہ : دبندار بر مائلہ نیک اولادی علی الاکثر متدین ، مبالاتسز بر مائلہ نیک اولادی دہ آنجق کندیلری کی اولور .

افراد مائلہ نیک روابط اخلاقیہ سی ، سچیہ سی نہ قدر یوکسک وایجہ اولورسہ نوزادک روحنہ حاصل اولان بو انطباعات دہ او قدر لکسز و صاف اولہرق قالیر . بالعکس فنا بر معاشرت ، فنا بر تلقین ، فنا بر روح معصوملری دہا ایلک مرحلہ حیاتندہ زہرلر ، جمعیتہ مضر بر شخص حالندہ میدانہ چیقمش اولور . بوسیدن دولای ابونیک ہیئت اجتماعیہ قارشو مسئولیتی بیوک اولدینی قدر شرفلیدر .

واصل اولدیفمز نتیجہ نہ نظر آ نسل مستقبلک فضائل علویہ و عملیہ ایلہ مجهز اولہرق یتشمسی ، نسل حاضرک اصطفا ی اخلا - قیسیلہ علاقہ دار بر مسئلہ حیاتیہ در . مائلہ لک اصلاحی ، شرائط حیاتیک اکتساب سہولت ایلسی ، ازدواجندہ کفو مسئلہ سنک کال اہمیتلہ نظر دقتہ آئینی صورتیہ آئینک استقراری ، « مائلہ تربیہ سی » نیک تکاملی ، وضعیتک صلاحی غایہ سنہ تدریجاً وصول امکانی موجوددر . طالبو کہ فی الحال اصلاحی ملی ، اخلاقی غایہ لک تحققہ توجہی ممکن ویک اہمیتلی نتائج الدہ ایدلسی احتمالی محقق اولان « تربیہ ابتدائیہ و تحصیلیہ » دورہ سنہ ہر شیدن زیادہ اعتنا ایتہک مجبور یتندہ یزہ . بودورہ ، محیط خارجی و اجتماعی ایلہ تماسک باشلانغی دیمکدر . جوجوق بر جوق ارقداشیلریلہ تماس ایدہ جک ، بالطبع مختلف اخلاق و طبایعک آرزوق تأثیراتی آئندہ قالہ جقدر . دیگر طرفدن تدریجی مکتسبات ایلہ دینی ، وطنی ، ملی ، تاریخی حقندہ طرز تلقیناتہ کورہ بر فکر صاحبی اولمغہ باشلیہ جقدر . ہر کوردیکنی تقلیدہ ، ہر ایشیتدیکنی اقتباسہ فطرۃ الزیادہ مستعد اولدینی بر زماندہ جوجفک روحی ، حس اوزرندہ کوستریلہ جک اہتمام او قدر درین اثرلر بر اقرکہ : ہیئت اجتماعیہ نامنہ ، فضیلت و تکاملک یکانہ معیارینی تشکیل ایدر . بتون حکومتلر ، ملتہر تحصیل ابتدائیہ و بو دورہ دہ تلقین ایدیلہ جک « تربیہ ابتدائیہ » یہ حیاتی براہمیت عطف ایتہکدہ درلر . چونکہ دینی و ملی مفکورہ لک ، یوکسک سچیہ لک الہ مساعدہ واک

اوروپا حیات اجتماعی سی

مفسرہ غربی برقابنک شیخ عبدالعزیز جابر سہ مفسر تلمیذ غایت مرہم پانانی

۳

ایضاحہ لزوم یوقدرکہ: تجربہ زمانی دیدیکمز بودورده ارککلہ قیزک هیچ بری ایچون دیگرہ قارشو زوج ، زوجہ آرہ سندہ کی قیود ایلہ مقید اولوق مجبوری یوقدر . اونک ایچون قیز ایستدیکفی تجربہ ایدر ، بکندیکلہ معاشرتہ بولونور ، عینیلہ ارککدہ بری براقوب اوتہ کنہ قوشار . بونکلہ برابر بوحرکتلری ، صرفز ایجابی اولہرق ، هیچ بری ایچون مدار مؤاخذہ دکلدرد . زیرا بودور تجربہ دوریدرکہ احکامنک کال سہولتہ جریانی ضامن اولان عادتمز بوتون چیرکین طرفلری کورہ بیلیمزہ حائل اولدقدن باشقہ ، کنجکلکمزہ قولاقلریمز طولدوران بریغین کپازہ فلسفہلرلہ صاحہ دلیللر بصیرتمز بوسوتون پردہ دار ایدیور .

زده قیزلر او اعتقادہ لردرکہ: زوج ایلہ زوجہ بربریت باغلایان نکاحک صورت رسمیدہ عقدنندن اول عفتلرینہ کیمسہ طرفندن مداخلہ صلاحیتی یوقدر . بناء علیہ ، ناصیل ارکک عقدنندن اولکی حرکاتندن قانوناً مسئول دکلسہ ، قیزدہ هیچ کیمسہ ایلہ مقید اولماق ، نفسنک هیچ بر آرزوسنہ عفتی مزاحم کورہ مک حقنی حائزدر . ایشہ برسوزکہ ظاہراً صواب ایشہ برسفسطہ کہ صورتاً منطقی لکن بزبوان قیاسک قضایاسیلہ اجتماعی ، اخلاقی نتائجی تدقیق ایدہ جک اولورسہ ق عجیانہ کورہ جکز ؟

مناقشہ کوتورر مسائلدن دکلدردکہ: روح بشر برحالہ صابلا نوب قالمقندن خوشالانماز ؛ طوردن طورہ کچمہ بی ایستر . اونک ایچون عادت ، دین ، تربیہ نامنہ الی ، قولی باغلایان نہ قدر قیود وارہ ہپسنی قیرمایہ چالیشیر . بونک سری ایسہ ، یوقاریدہ سویلہ دیکمز وجہلہ ، نفسک ، قانون طبیعت ایجابی اولہرق بروجوددہ طوبلانہ . میوب مختلف خلقتلرہ داعیلش بولنان محاسنہ انجذابیدر . بناء علیہ دیزکینلری سربست براقیدقندن ، ایستدیک کی اختلاطلردہ ، معاشرتلردہ بولونہ بیلیمسی امکانی تأمین ایدلدکدن صوکرہ نفسی ضلالتدن ، طغیانندن آلقویق قابل اولہ بیلیمسی ؟ نفس چوجوق کیدر : اہمال ایدرسہ ک بویور کیدردہ حالانہ اہمال ایستر ؛ حال بوکہ وقیلہ کسرسہ ک قولایجہ کسیلیر . [۱] ، حکمنی ویرن سزک ادیبکز دکلیدی ؟

قلب برسودا ایلہ آلت اوست اولمایہ کورسون ؛ یوقسہ اوندن [۱] والنفس کال طفل انشہ شبہ علی . حب الرضاع وان تطفہ ینظم .

اولونیوردی . انکلیزلرک الکلیہ الانجریزہ ، نامندہ کی ابتدائیدن باشلاہرق دارالفنونہ قدر کافہ شعبانی احتوا ایدن بیوک مکتبہ مستملکہ لردن صورت مخصوصہ دہ مسلمان طلبہ جلب اولہرق بونلر واسطہ سیلہ انکلیز آمالی نشر ایدیلردی . آتیش سنہ دینبری کال غیرتہ دوان ایدن بو فعالیت و مساعی نتیجہ سندہ سوریدہ فرانسز ، فلسطین و عراقدہ انکلیز نفوذی کوکشمشدی . صربلرک افتراق حرکاتی اداره ایدنلر مع التأسف ہب بومکتبلردہ یتیشمش ، زہرلنش ، حساً روحاً اجنبیلشمش کسہ لردی .

ینہ بوسیدن عنعوی عرب آداب و فضائلی غربک ملوث اجتماعیلہ بر باد اولمشدی .

آناطولینک مختلف محللرندہ کی میس-یوز ، فرہر مکتبلری ، آمریقاییلرک ، ایتالیانلرک تحصیل مؤسسہلری ہب بو غایہ ایچون صرف مساعی ایدیورلردی .

بومستلہ نک استانبولہ کی صفحہ سی ایسہ دہا وخیمدی . بلاترد قبول ایدہ بیلیرزکہ شہر مزیدہ کی اجنبی مکتبلری علوم و فنون عصریہ نک نشرندن زیادہ غرب حرثی ، خرسٹیان روحی ، اجتماعی و اجنبی نفوذنی مملکتہ صوفقہ چالیشمشلردر .

بومکتبلردہ یتیشنلردن اساسی برطانیہ تربیہ سی آلامش اولانلر همان اکثریتلہ اجتماعیات و اساسات ملیہ نک دشمنی کسلیمشلردر . اولہلری بیلیورزکہ : نظرلرندہ بوملتہ منسوب اولوق بیوک بر عذابدر . وبتون دنیاچہ قیمتی تقدیر ایدیان اک یوکسک بر اساس اجتماعیمز فارشوسندہ دوداقلر خندہ استہزا و استخفاف ایلہ بوکولور . عینی طور اقدہ ساکن ، عینی قاندن اولان دینداس و عرفداسلری بیانجی مخلوقلر عدا ایدرلر . اساساً عرفانہ ، تحلیلہ ، تدقیقہ استناد ایش تقلیدی غریبیلوق بو مؤسسہ لردن انتشار ایش ، بوکونکی انحطاط محیطیہ اجنبی مکتبلرینک نشر ایستدیک میہلک تردی جریانلری جوق مہم مامل اولمشدر . بناء علیہ شعورملینک ، مفکورہ اجتماعیمزک بر نقطہ جمعی ، مستقبل حیاتی مزہ مثبت بر برلکک تأمین ایچون بر طرفندن اجنبی مکتبلریلہ تکملات عصریہ و علمیہ جہتیلہ زقابت ایدہ جک وخلق بوضالات مؤسسہلرینہ محتاج ایتیمہ جک درجہ دہ یوکسک وجدی مکتبلر تأسیس و بونلری مملکتک ہر طرفہ توزیع ایتک ؛ دیگر طرفندن ملتی ، عنعنات دینیہ و اجتماعیہ حرمتکار بر سنجیہ نک ، متین بر تربیہ نک نشر و تلقینہ متعلق تدابیری درجات تحصیلہ نک ہر شعبہ سنہ شامل اولوق اوزرہ تطبیق ایتک ایجاب ایدر . بو صورتلہ آز بر زمان طرفندہ متجانس ، متین ، دیندار ، ترقیور و متشبث بر نسل یتشدیرمک صورتیلہ ہیئت اجتماعیہ مزہ ترتب ایدن الک متحکم بر وظیفہ اجرا ایدلش اولور .

مکتبہ